N:o 14
30. XI 1930.

Aktivisti

HERÄÄ SUOMI!

Sanoista tekoihin!

LAPUAN SANKARIPATSAS

Irtonumero 3 mk.

AKTIVISTIN Joulunumero

Aktivistin arvokas joulunumero ilmestyy hyvissä ajoin ennen joulua maksaen vain **10 markkaa.** Pyytäkää heti tilauslistoja ja ryhtykää hankkimaan Aktivistin joulunumeron tilauksia.

Aktivistin joulunumeron asiamiespalkkiot ovat:

3—5	kpl. tilauksista	10 %
6—10	„ „	20 „
11—25	„ „	25 „
26—	„ „	30 „

Tämän lisäksi jaetaan tilaustenkerääjien kesken seuraavat

YLIMÄÄRÄISET PALKINNOT:

Niiden kesken, jotka keräävät yli 400 tilausta, arvotaan **WANDERER-polkupyörä.** Yli 300 tilausta keränneiden kesken arvotaan **KODAK-valokuvauskone.** Yli 100 tilausta keränneiden kesken arvotaan 250:— markan suuruinen lahjakortti.

Joulunumeron tilaukset lähetettävä ennen joulukuun 7 päivää osoitteella Aktivistin toimitus, Lapua.

AKTIVISTI.

AKTIVISTI

Kommunismia vastaan taisteleva julkaisu.

TOIMITUSKUNTA:

K. R. Kares. Vihtori Kosola (vastaava päätoimittaja). Iivari Koivisto. Vihtori Herttua. Vilho Viita (toimitussihteeri). Yrjö Nikula (taloudenhoitaja). Kustaa Lahdensuo. Antti Isotalo. Paavo Osola. Heikki Jokilahti. Juho Ekola. O. A. Hokkanen. Juho Tala. R. von Essen. Hille Sipilä. Arvo Sihto. Martti Rantanen. Kalle Varpula. Viljo Knaapi. V. Särkijärvi. Arvo Lindh. Onni Porkka. Matti Similä. Heikki Alamäyry. Lauri Haikola.

Kokkola 1930. Sanomalehti O.Y. Kokkolan Kirjapaino.

— **Älkää tilatko** ensi vuodeksi lauanliikkeen vastaisia sanomalehtiä. Suuremmista porvarilehdistä kuuluvat niihin m.m. Helsingin Sanomat, Turun Sanomat, Ilkka, Suomenmaa, Kaleva, Keskisuomalainen. Kavahtakaa vääriä profeettoja!

— **Jokaisen** isänmaansa asioista huolehtivan kansalaisen on itselleen hankittava äskettäin ilmestynyt tohtori V. F. Johanssonin valaiseva ja arvokas teos: **Miten Suomea hallitaan.**

Teoksen hinta on 25 mk. ja saatavissa toistaiseksi Aktivistin ja Ajan Sanan toimituksista.

Suosittelemme teosta.

Toimitus.

Kannattakaa isänmaallista liikettä. Suosikaa niitä, jotka ilmoittavat *Aktivistissa.*

LAPUAN KOKOUKSEN JULKILAUSUMA.

LAPUAN LIIKKEEN koko valtakuntaa käsittävä edustajakokous ilmaisee tuntemansa tyydytyksen siitä valveutumisesta, millä isänmaalliset kansalaiset viime eduskuntavaaleissa toimittivat ratkaisevan lainsäädäntövallan isänmaallisten kansanainesten haltuun. Samalla ei Lapuan liike voi olla iloitsematta siitä yksimielisyydestä, jolla näiden ainesten edustajat kommunisminvastaisia lakeja käsiteltäessä täyttivät velvollisuutensa isänmaamme sekä nykyistä asemaa että tulevaisuutta kohtaan.

KANSAMME ETSIKKOHETKI on nyt käytännöllisesti katsoen annettu isänmaallisten puolueittemme käsiin. Lapuan liike, jatkuvasti seisoen puolueitten yläpuolella ja arvostellen kunkin puolueen työtä sen mukaan, miten tämä työ palvelee isänmaan yhteistä asiaa, lausuu isänmaallisille puolueille sen velvoittavan kehoituksen, että ne, syrjäyttäen keskinäiset puolueriitaisuudet ja kahnaukset, yksimielisesti ryhtyisivät sellaisiin lainsäädäntötoimiin, jotka ovat tarpeen itsenäisyytemme lujittamiseksi, olojemme tervehdyttämiseksi ja elimellisen valtiollisen kehityksemme vakiinnuttamiseksi sekä hallitusvaltamme vakaannuttamiseksi.

LAPUAN LIIKE, tavoittelematta mitään, pitää jyrkästi ja väistymättömästi kiinni alkuperäisestä vaatimuksestaan, että kommunismi on maastamme juuria myöten hävitettävä. Tätä puhdistustyötä ei ole keskeytettävä eikä lopetettava ennen asetetun päämäärän saavuttamista. Isänmaa kutsuu kaikkia poikiaan ja tyttäriään yksimieliseen työhön.

ON PIDETTÄVÄ ISÄNMAALLISEN mielen ja kansan tulevaisuuden vihollisina kaikkia niitä oppeja, jotka ovat epäisänmaallisten ainesten turvapaikkana vaaran uhatessa. Suomen työväki on valistettava ja turvattava vapautumaan sosialismin kuolettavasta ja harhaanjohtavasta vallasta ajamaan isänmaan ynnä omia asioitaan ja oikeutettuja etujaan. Kaikki sovitteleminen marxilaisuudesta luopumattomien sosialistien kanssa on pidettävä kansamme etsikkohetken laiminlyömisenä.

SUOMEN KANSA on kaikissa sen kerroksissa saatava tuntemaan syvästi ja kehittymään voimakkaasti omalla pohjallaan sekä ikivanhojen siveyskäskyjen hengessä. Maatalouselämää on tuettava kaikilla siihen käytettävissä olevilla keinoilla antamatta minkäänlaisten opillisten lauselmain tässä kohden eksyttää itseään. Puolustuslaitos on kaikin vallassamme olevin uhrauksin saatava maamme vaaranalaista asemaa vastaavaksi. Lainsäädännössä on luovuttava kokeiluista, jotka eivät vastaa maamme ja kansamme kantovoimaa.

POIS PUOLUEMIELI ja riitaisuus sieltä, missä seisotaan samalla rintamalla ja tahdotaan Suomi kehittää lujaksi valtioksi, jonka olot eivät ole hetken puoluevirtausten määrättävissä.

ÄLKÖÖN PERÄÄNNYTTÄKÖ hiventäkään siltä tieltä, jolle olemme lähteneet. Jumala ja hänen vanhurskautensa ovat olleet kansamme turva ja isiemme toivo. Näiden ikuisten johtotähtien alla on kaikki voimat uhrattava sille maalle, jonka Korkein Kaitselmus on meille viljeltäväksi antanut. Vain petturit ja pelkurit voivat jäädä pois riveistämme siellä, missä uhrauksilla ei saa olla mitään rajaa.

HERRA BRANTINGIN HÄIKÄILEMÄTTÖMYYS.

Lievemmällä nimityksellä ei voi mainita hra Brantingin suhtautumista suomalaisiin ja oikeuden käyttöön Suomessa, kun hänellä on ollut otsaa opettavaisesti kritisoida maamme vanhimman hovioikeuden päätöstä kommunistijutussa, jossa hänelle "kohteliaisuussyistä" ja vastoin maamme lakeja sallittiin esiintyä. Tämä Brantingin kritiikki on sitä röyhkeämpi, kun se toimitettiin hovioikeuteen sen jälkeen kun tuomio jo oli langetettu. Täytyy kummastella, että moisen kirjoituksen saapumisesta hovioikeuteen edes on mainittu ja vielä enemmän kummastuttaa, että advokaattiviskaali on alentunut sitä arvostelemaan. Brantingin hovioikeuteen myöhästyneenä saapunutta kirjoitusta olisi pitänyt kohdella kuin ilmaa eikä se olisi ansainnut muuta kuin paperikoriinpanoa kaikessa hiljaisuudessa. Jos maassamme on sanomalehtiä, jotka haluavat painattaa Brantingin kirjoituksia oikeuslaitoksiamme vastaan, niin se on heidän asiansa ja niistä voivat asianharrastajat lausua mielipiteitään, mutta se on kokonaan oman arvonsa alentamista, että Turun Hovioikeuden virkamies ryhtyy minkäänlaiseen arvosteluun Brantingin tahi muiden ulkomaalaisten sosialistipomojen hovioikeuteen lähetettyjen kirjoitusten johdosta. On jo aika lopettaa viralliset huomaavaisuusosoitukset Suomi-syöjää Brantingia kohtaan, ja sekin olisi ollut jo liikaa kohteliaisuutta, jos tässä mainittu Brantingin kirjoitus olisi syvimmällä vaitiololla pantu "adacta", eikä paperikoriin, jota ansaitsi.

18. XI. 30.

G. A.

Eurooppa vanha — sisu poissa!

Eräs huomattava mielenilmaisu Euroopasta „Aktivistin" sanojen johdosta.

Läheltä ja kaukaa saavat "Aktivistin" kirjoitukset vastakaikua. Tässä on saksankielestä suomennettu kirje, jonka kirjoittaja on tunnettu kansainvälistä politiikkaa koskevista sanomalehtiartikkeleistaan.

*

Kunnioitettava Herra W i r k k a l a!

Teidän kirjoituksenne johdosta "Aktivistin" N:ossa 12, lokak. 31 pnä, onnittelen Teitä lämpimästi ja toivotan Teille kaikkea menestystä. Minulle on kerrottu, että tämä numero on aikaansaanut määrättyjä joukkoesiintymisiä. Ne eivät voi ajatuksianne vahingoittaa! Päinvastoin! Sanomalehtimiehenä saan toivottaa Teille parhainta menestystä, sillä meidän rappioituneen aikamme sumuntapaisesta lörpöttelystä kasvavat Teidän aatteenne täsmällisellä selkeydellä ja totuudella.

Suuri ranskalainen virkaveljemme Camille Aymard on nykyistä holtitonta aikaamme verrannut Rooman valtakunnan viimeisten vuosien rappiokauteen, ja täydellä syyllä! Eurooppa sairastaa marrastustautia.

Erikoisen ilahduttava on Teidän arvostelunne Tarton rauhanneuvottelukunnasta 1920 ja liikemaailman suhdanteesta siihen. Iskunne kohdistuu samalla koko puolen Euroopan liikemaailmaan, sillä vieläkin, 10 vuoden päästä, näemme suurkauppiaiden kaikkialla suoranaisesti ja e p ä s u o r a s t i a v u s t a v a n Neuvosto-Venäjää, yksin Amerikasta asti! Minä, vanhan suurporvarillisen tehtailijasuvun jälkeläisenä, voin kunnioitettavia säätytovereitani tarkoin arvostella, tiedän, kuinka huonosti muut ihmiset heitä tuntevat ja tietävät, että he voivat rahaa ansaitakseen tehdä kauppoja itse pirunkin kanssa. Mitä Te täkäläisestä liikemaailmasta kirjoitatte, koskee koko suurporvaristoa: baltilaista, venäläistä ja valitettavaa, mutta totta — myöskin saksalaista verta olevaa suurporvaristoa.

Kuten ennen feodaali-aateli, sanoo tänään suurteollisuus: "Neuvostovallalle olkoon anteeksi annettu, kunhan se vain t ä y t t ä ä m e i d ä n t o i v o m u k s e m m e?"

Te valitatte täydellä syyllä Suomemme nykyistä asemaa, mutta mitä sanotte, hyvä ystävä, Euroopan asemasta? Eikö sen ole samoin laita suuremmassa mittakaavassa?

Näettekö mitä englantilaiset, mitä saksalaiset tekevät? Mitä tekevät ameriikkalaiset! E i m i s s ä ä n h e r ä t ä asioita katsomaan oikeasta näkökulmasta. Jos joku asettuu Neuvostolan kanssa harjoitettavaa kaupantekoa vastaan, löytyy satoja, jotka nostavat huudon "pyhän kauppavapauden" puolesta.

Jättäkäämme "moraaliset" mietelmät sivuun, miksi puhuisimme Venäjän talonpoikien joukkokurjuudesta, — sekin olisi väärää tunteellisuutta! Puhukaamme Eurooppa-äidin ehyestä nahasta. Mitä näemme: kaikkialla kansallisesti ajattelevien ihmisten äänet vaimentaa pörssiaristokratia. Chicagon pörssin sulkemiseen ei olla herätty Hooverin yrityksistä huolimatta ja vastoin U.S.A. maatalousministerin vaatimuksia. Ei kuulu hyviin tapoihin, — ei ole oikein "comme il faut", panna ulkomailla vastalauseita Neuvostolaa vastaan, kuten ei ollut 20 vuotta sitten "comme il faut" — arvostella keisari Nikolai II:ta. Mikä kohtalon iva!

Silloinhan tiedettiin kaikkityyni — ja vaiettiin, nytkin vaietaan, koska ei ole "comme il faut" puhua joukkomurhat, hirmuteot "G.P.U." — nehän ovat vain juttuja ja emigranttien keksintöä.

Jos minulla olisi varoja, kirjoittaisin kirjan:

"S u u r p o r v a r i l l i s u u d e n n a u r e t t a v u u d e t s ä ä t y t o v e r i n p i i r t ä m i n ä",

minun vaivainen arvonimeni: "Pääkaupunki Pietarin Perinnöllinen Kunniaporvari", oikeuttaisi minut siihen.

Hetkisen, Lapuan liikkeen alussa, kesä—heinäkuussa, toivoin, että yksinkertainen suomalainen talonpoika sanoisi Euroopalle uuden sanansa, näyttäisi tien totuuteen. Nyt jo — — ei, sen toivon olen kadottanut. Kuulen poliitikkojen hosuvan, meidän kauppiaskuntamme tekevän lehmäkauppoja, panen merkille kuinka täällä Suomessa rakennetaan Venäjälle sotaaluksia, jotka myöhemmin tulevat kääntämään tulikitansa tätä kansaa kohtaan. Tarvitaan tilauksia! Ja Eurooppa on liian vanha, liian "plaseerattu", liian "comme il faut" ymmärtääkseen totuutta.

Rappiokausi 300 v. Kr. s. jälkeen! Kaupittelua ja lehmäkauppoja sillä aikaa kun barbaarit varustelivat . . . Sotilasvalta Venäjällä tulee yhä vahvemmaksi. Olen tästä äskettäin "Ajan Sanalle" laatinut kirjoituksen. En tiedä, en usko, että minun selityksiini luotetaan, vaikka minä täysin luotettavia saksalaisia lähteitä olen käyttänyt.

Yhdellä sanalla: Te olette oikeassa, mutta on liian myöhäistä korjata 1920 vuoden virheitä. Eurooppa on liian vanha ja sisu on poissa.

Olkaa sydämellisesti tervehditty!

Alexander Hausch.

VASTINE

„Aktivistin" paino-kanteeseen N:o 2.

Kokkolan kaupungin raastuvanoikeudelle, 24/11 esitti hov. ausk. Helge Slotte Vihtori Kosolan puolesta seuraavan vastineen lehtemme uudessa painokannejutussa:

Vastineenamme Aktivistia vastaan nostettuun syytteeseen, jossa vaaditaan edesvastuuta lehden päätoimittajalle R. L:n 16: 8,2 mukaan mainitun lehden numerossa 12 olleen Veli Salmen kirjoituksen johdosta: "Miksikö presidenttiä kyyditty?" siitä, että kirjoitus olisi sisältänyt lausumia, joissa "koetetaan uskotella rangaistavaisuudesta vapaaksi" professori Ståhlbergia kohdannutta n.s. kyyditystä ja samassa numerossa olleen Urho J. Kivisen kirjoituksen johdosta: "Päämäärää kohti", jossa mainittua tekoa muka puolustettaisiin ja vieläpä suoranaisesti ylistettäisiinkin, pyydämme kunnioittaen esiintuoda seuraavaa:

Mitä ensin mainittuun kirjoitukseen tulee, niin katsomme, ettei kirjoitus millään tavalla sisällä syytteessä tarkoitettuja lausumia. Lapuan liikkeen vastaiset suomalaiset sanomalehdet kiiruhtavat kilpaa julkaisemaan Ståhlbergin kyydityksestä kirjoituksia, joissa tekoa julistettiin "petomaiseksi", "raakamaiseksi", "ennenkuulumattomaksi", "häpeälliseksi" j.n.e. Jos nyt Aktivisti syventyen sanoihin "petomainen", "raakamainen", j.n.e. on kirjoituksessaan johtunut siihen, että nämä nimitykset eivät ole paikallaan tästä teosta, niin ei suinkaan tämä saata sisältää mitään sellaista, millä "koetellaan uskotella vapaaksi rangaistuksesta tätä tekoa", varsinkaan kun minkäänlaisesta "rangaistavaisuudesta" ei mainita sanaakaan ei suuntaan eikä toiseen. Vielä vähemmin sisältää syytteen alaista rikosta seuraava lauselma: "Kyyditsemisestä tasapuolisesti puhuen voisi korkeintaan kirjoittaa, että professori Ståhlbergin ei ole tarvinnut maksaa matkastaan Joensuuhun", mikä on tarkoitettu ja on otettava vain huumorin kannalta. Näin ollen puuttuu syytteeltä tässä kohdassa täydelleen kaikki pohja, minkävuoksi oikeusministeriön nostama syyte on mielestämme aivan aiheeton.

Mitä sitten tulee kirjoitukseen: "Päämäärää kohti", niin ei tämä sisällä minkäänlaista rikoksen puolustamista tai ylistämistä, minkävuoksi pidämme tässäkin suhteessa syytteen aivan perusteettomana. Voidaksemme katsella ja arvostella edellä mainittuja professori Ståhlbergin kyyditystä koskevia kirjoituksia oikealla tavalla täytyy meillä olla selvillä tausta, pohja, jota vastaan ne asetamme. Juriidiselta kannaltahan kyyditys on selvä, siitä ei voida olla eri mieltä yhtä vähän, kuin teon motiiveistakaan luulomme mukaan voidaan olla eri mieltä. Kun toiselta puolelta asetamme vastakkain jääkäriupseerin, joka isänmaamme synkimpinä aikoina uhraten kaikkensa uskalsi rinnassaan pieni toivon kipinä sittenkin isänmaansa vapaudesta ja itsenäisyydestä lähteä vieraalle maalle sotataitoa oppimaan, ja toiselta puolelta henkilön, jolta oppineena kansalaisena olisi ainakin niin paljon voinut vaatia isänmaallisuuden henkeä, että hän olisi osannut edes vaieta silloin, kun jääkäreitä isänmaanpettureiksi mainittiin, henkilön, joka Tarton rauhanneuvottelujen aikana v. 1920 eräälle Karjalan Kansalaisliiton Itäkarjalan komitealle, kun tämä lausui vakavan toivomuksensa siitä, ettei rauhanteossa rajantakaisia Repolan ja Porajärven kuntia, jotka oli otettu Suomen yhteyteen ja luvattu niitä suojella, luovutettaisi takaisin Venäjälle ainakaan ilman niiden alueella toimitettavaa kansanäänestystä, ja ettei Inon linnoituksia suostuttaisi hävittämään, ellei Venäjä vastaavasti sitoudu hävittämään Yhinmäen ja Kronstadtin linnoituksia, vastasi: "Tilanne on nyt sellainen, että rauha on lyötävä lukkoon, vaikka K a r j a l a n K a n n a s k i n olisi Venäjälle luovutettava; Repolan ja Porajärven säilyttämisestä Suomelle ei voi olla puhettakaan, eikä myöskään Inon linnoituksen säilyttämisestä", niin, ja kun vielä muistaa mainitun henkilön presidenttitoimikauden vaikutukset ja tulokset maallemme ja kansallemme, on mahdotonta löytää syytteen alaisessa kirjoituksessa mitään, joka ylistäisi tekoa, joka on laissa rangaistuksen alainen.

Lapualla marraskuun 23 p:nä 1930.

K. J. Ståhlberg — presidentiksikö?

Ei koskaan — sitä vaatii maamme onni ja menestys.

Isänmaallisen kansanliikkeen vastustajien taholta on kyllä tähän mennessä saatu nähdä ja kuulla yhtä ja toista, mutta, että nyt on edes päähän pälkähtänytkään sellainen mahdoton ajatus, että Hra Ståhlberg uudelleen presidentiksi, emme tosiaankaan olisi uskoneet. Tämä sitäkin suuremmalla syyllä, kun olemme kaikista liikkeeseen suunnatuista moitteista ja parjauksista huolimatta sittenkin pitäneet vastustajiamme isänmaallisina miehinä. Mutta nyt kuitenkin tuntuu siltä, että olemme erehtyneet, sikäli että vastustajiemme isänmaallisuus on hyvin kyseenalaista. Näyttää siltä, että näitten päämääränä on tämän maan onnella ja menestyksellä leikkiminen, omien itsekkäitten etujensa valvominen, sekä menemäisillään olevan vallan käsissään edelleenkin pitäminen hinnalla millä hyvänsä. Ajatus: K. J. Ståhlberg uudelleen maamme presidentiksi, on mahdoton ajatus, minkä pitäisi olla kyllin selvän kenelle isänmaalliselle tahansa. Ei suinkaan ketään syytöntä ole kuluvan kesän ja syksyn aikana maassamme "kyyditty"? Herra Ståhlbergia on "kyyditty" ja ovat sen lisäksi tehneet sellaiset henkilöt, joiden isänmaallisuus on kaiken, elämänsäkin menettämisen uhalla koeteltu ja kestänyt. Kyydityksen ovat järjestäneet korkeassa asemassa olevat jääkäriupseerit, joiden katkeruuden Herra Ståhlbergia vastaan jokainen isänmaallinen hyvin ymmärtää, kun tietää, että hän yhtenä maamme huomatuimmista lakimiehistä isänmaamme synkimpinä aikoina, jolloin tämä maa ja kansa oli sortumaisillaan ryssän sortoon, tuomitsi ne isänmaan-rakkautta uhkuvat nuorukaiset, jotka tulevaisuutensa, henkensä, kaikkensa vaakalaudalle pannen isänmaansa pelastamiseksi uskalsivat Saksaan sotataitoa ja -oppia saamaan, isänmaanpettureiksi. Kukaan isänmaallinen mies ei olisi voinut tällaista, ei ainakaan kansalle julkisessa tilaisuudessa, sanoa. Kun pitää tämän mielessä, tuntuu kohtalon ivalta, että sama henkilö on sitten kyllä valmis nauttimaan näitten "isänmaanpetturien" työn hedelmät hyväkseen rupeamalla maamme ensimäiseksi presidentiksi, vaikka se paikka olisi kuulunut valkoiselle kenraalillemme, luovuttaakseen Repolan, Porajärven ja vaikka Karjalan kannaksen, jos vain ryssä sitä tahtoo, sekä hävittääkseen parhaimman ja ainoan linnoituksemme ryssää, ainaista vihollistamme vastaan, nimittäin Inon patterit. Se on raukka suomalainen, joka näin on valmis maatansa viholliselleen luovuttamaan ja maansa parhaan puolustusaseman hävittämään; se on raukka, joka ei uskalla nousta tällaista isänmaan hävittämistä vastustamaan. Se on kaksinkerroin raukka eikä kelpaa enään suomalaiseksi, joka vielä jälkeen kaiken sen, mitä tämä hävittämispolitiikka on isänmaamme itsenäisyyden ja vapauden tuhoamiseksi aikaansaanut, ei uskalla nousta jyrkästi vastustamaan tällaista politiikkaa. Isänmaallinen kansanliike ei voi hyväksyä tällaista menettelyä tärkeissä isänmaan asioissa, vaan tahtoo, että maamme asioita hoitavat miehet, joiden isänmaallisuus ennenkaikkea on koeteltu ja lujaksi huomattu. Tällainen mies ei ole Herra Ståhlberg. Tästä johtuukin se viha, millä Herra Ståhlberg suhtautuu Lapuan liikkeeseen, mikä viha on ilmennyt hänen kuuluisassa puheessaan Lapuan liikettä vastaan ja myöskin siinä, että hän oli heti valmis suoralta kädeltä kyydityksestään syyttämään Lapuan liikettä sen toimeenpanijaksi. Olisi ollut mitä toivottavinta, että Herra Ståhlberg olisi pysynyt nyt poissa julkisesta puolue-elämästä, sillä silloin olisi hän saanut pitää kunniakruununsa koskemattomana, mutta kun niin ei ole tapahtunut, niin ei voi muuta kuin valittaa ja ennenkaikkea sen takia, että tämä palaaminen julkiseen puolue-elämään on tapahtunut isänmaallisen kansanliikkeen vastustamis- ja tukahuttamismerkeissä. Herra Ståhlberg astuessaan tälle tielle on lähtenyt nyt tielle, joka voi hajoittaa kansamme sen sijaan, että se olisi saatava eheytetyksi ja kokonaiseksi, sillä kansanliike ei tule jättämään työtänsä enään kesken kuten tapahtui 1918, vaan se vie nyt asiansa loppuun päämääriin, olkootpa vastukset kuinka suuria tahansa, sillä vain siinä, yksistään siinä, on maamme ja kansamme ainoa pelastus. Juuri tästä syystä ja sentähden, että Hra St. L. L:n vastustajien johtomiehenä ei kykene eikä tahdokaan viedä L. L:ttä päämääriinsä, ei L. L. voi hyväksyä Hra St. maamme tulevaksi presidentiksi. Toivommekin senvuoksi mitä hartaimmin, että Herra Ståhlberg käsittää tämän itsekin ja kieltäytyy mahdollisesta presidenttiehdokkuudesta isänmaan onnen ja menestyksen nimessä. — Yhdestä asiasta saamme nimittäin joka tapauksessa olla varmat: Suomen tulevana presidenttinä ei koskaan voi olla professori K. J. Ståhlberg.

Isänmaalliset.

— **Lapuan Liikkeen kravatin** yksinvalmistusoikeus on annettu L. Pohjanpalon kravattitehtaalle Kokkolassa.

Jokaisessa kravattinauhassa on Lapuan liikkeen tarkastusleimana L. L:n karhulla ratsastajan merkki. Myynnistä lankeaa määräprosentti Lapuan Liikkeelle.

Ostakaa ainoastaan edellä mainitun tehtaan Lapuan liikkeen kaulanauhoja, niin samalla tuette kansanliikettäkin.

Toimitus.

— **Älkää vakuuttako** henkeänne Suomi-yhtiössä — niinkauan kuin siellä häärii hra Lavonius!

11 v. kaltereita

maksoi 2 kommunistin ulosheittäminen.

Ent. kommunistiedustajat ajomies Rötkö ja lakit. kand. Pekkala otettiin valkoisten miesten toimesta kiinni kesken rikollista tekoaan, kun he olivat valiokunnassa säätämässä perustuslakeja valtakunnalle, jonka Korkein Oikeus oli jo aikoja sitten tuominnut heidän koko puolueensa rikolliseksi. Samaan aikaan päätti myöskin valkoinen hallitus vangita kaikki kommunistiedustajat, ja heistä ehdittiinkin muutama napata kiinni toisten päästessä loukkoihin. Rötkön ja Pekkalan — molemmat pääkommunisteja — luovuttivat viranomaisten käsiin valkoiset isänmaanmiehet, samat, jotka olivat olleet heitä tavalla tai toisella kiinnisaattamassa. Tämän valkoisen valtakunnan oikeus pääkaupungin raastuvanoikeuden muodossa on nyt langettanut nämä reippaat ja uhrautuvat isänmaanystävät ja viranomaisten apulaiset lain kirjaimen määräämään tuomioon.

Kolmelle miehelle kuritushuonetta, heistä yhdelle kokonaista 3 vuotta (kuten on saanut Pekkalakin), yhdelletoista miehelle vankeutta eri pitkiä aikoja. Näistä tuomioista viiden miehen tuomiot ehdottomia vapausrangaistuksia, muitten ehdollisia viiden vuoden koetusajalla. Yhteensä kaltereita, kun ehdollisetkin otetaan huomioon — asiahan on periaatteessa sama — tasan yksitoista vuotta.

Kaksi pääkommunistia toisaalta. Toisaalta neljätoista isänmaanmiestä 11 vuoden kalterisummalla. Laki on tietysti tehnyt tehtävänsä. Ja oikeudenpäätös on aina arvostelematon. Mutta kysymme valkoiselta kansalta: Onko laissa jotain vikaa? Kuka korjaa vian? Vastausta odottaessa: Kunniaa näille neljälletoista valkoisen isänmaan edestä uhranneelle miehelle! Esimerkkinne velvoittaa! Valamme on murtumaton!

Activus.

„Suomen työkansalla on Venäjä takana."

„Aseet eivät lopu — sillä on hyvä varasto nytkin."

Lehtemme toimitus on sanut vastaanottaa joltakin kommunistilta taaskin kirjeen, joka osoittaa, mitä kommunismi lyhyesti sanottuna on. Julkaisemme kirjeen sellaisenaan toivossa, että kaikenkarvaiset idealistiset porvaritkin lukisivat sen tarkkaan saadakseen oikeata valistusta vastaisen toimintansa varalle. Kirje kuuluu seuraavasti:

Aktivistin Toimitus!

Olemme seuranneet Lehtenne kirjoituksia ja tullut siihen johto päätökseen että se on paljasta Humpukkia.

Sille ei oikein ajatteleva kansalainen anna minkäänlaista arvoa. Se on kohdistettu työ kansaa vastaan ja tavallaan heidän kiusaksi Mutta se on pientä kiusaa.

Suomen Työ kansa on voiton puolella nyt sillä on Suri Venäjä takana se kyllä pitää siitä huolen ettei teidän ole kajoamista siihen jos te aloitatte niin Venäjä on jo täällä ja silloin saatte ja niin tuntuvan "iskun" että se varmasti tuntui Mutta siitä on hyvä että teillä ei ole niin paljon rohkeutta että uskaltaisitte hyökätä työläisten kimpuun kun tiedätte että se olisi teidän surma Te olette "Porvarit" Venäjän "armoilla eläjiä". Ja teidän olisi oltava niin kuin se teidät pitää te olette sen "renkiä" vain Venäjä pitää huolen ettei työkansalta "aseet" lopu Suomesta Sillä on hyvät varastot nytkin, mutta ne ei tule teidän käsiinne ennenkuin saatte itse niistä "Nikkeliä" Me olemme Moskovan kanssa Yhteydessä joka päivä Mutta kuka on teidän puolella "ei kukaan" Kommunismia ja työväen luokkaa te ette hävitä millään Mutta me hävitämme teidät ja teidän "Aktivistinne" eikä se ole kaukana Kommunismia on niin paljon Suomessa ja aina se lisääntyy päivä päivältä Lento lehtisiä tulee Venäjältä Mielenosoituksia järjestetään Kommunismi elää ja lisääntyy ettekä te voi sitä hävittää.

Eläköön Kommunistinen työväen puolue.
Eläköön Neuvosto Venäjä ja Stalin.

Ent. presidentti Ståh
ja hänen

Ent. presidentti Ståhlberg syyttää tai ainakin hänen puolestaan syytetään tätä lehteä kunnianloukkauksesta. Hän on siis omaksunut saman asenteen kuin maaherra Jalander joku aika sitten. Sallittakoon sanoa, ettei sitä olisi odottanut, ei kaikkien niiden odottamattomuuksien jälkeenkään, joihin ent. presidentin kyydityksen perästä on saanut olla todistajana hänen omaan suhtautumiseensa nähden tapahtumaan.

Kun ent. presidentti palasi kyydityskeltään kotiinsa, hän matkan varrella sai useita kunnian- ja myötätunnon osoituksia osakseen. Hän otti ne vastaan, ilmeisestikin mielihyvällä. Mutta miksi? Jos hänelle oli tehty vääryyttä, tuliko vääryys niiden kautta korjatuksi? Voivatko ne hyvittää kyyditystä? Tai palauttaa loukattua kunniaa, jos tekoon sisältyi loukkausta? Ei suinkaan. Ne osoittivat korkeintaan, että tässä maassa on joukko henkilöitä, jotka pitävät arvossa häntä ja hänen toimintaansa. Ne totesivat siis vain asian, joka oli ennestään tunnettu eikä toteamista kaivannut. Mutta siihen, kieltämättä humoristiseen häivähdykseen, joka tapahtumassa itsessään, sen tragiikasta huolimatta, oli, ne lisäsivät hivenen koomillista sivumakua, joka on kokonaan vierasta ja ansaitsematonta ent. presidentin henkilöllisyydelle.

Tämä mukautuminen jo kummastutti, mutta mitä sen jälkeen seurasi, oli ainutlaatuisen odottamatonta. Sen puolueen pää-äänenkannattaja, jota ent. presidentti johtaa, nosti kyydityksestä melun, joka kuului aina maan ääriin, ja kun sosialistilehdistö taktillisista syistä meluun yhtyi, niin järkkyivät itse manalankin nurkat ja pihtipielet. Se parjaustulva, joka alettiin ja jota vieläkin jatkuu, ei suinkaan kohdistunut etupäässä niihin, jotka kyydityksen olivat toimeenpanneet, vaan erityisesti ja täysin perusteettomin olettamuksin ja hävyttömin vääristelyin maan nyk. hallitukseen, isänmaalliseen kansanliikkeeseen, kokoomuspuolueeseen, maan puolustuslaitokseen ja sen vapaaehtoiseen suojajoukkoon, suojeluskuntaan. Lyhyesti sanoen: häväistiin maa ja häväistiin kansa ei vain omissa vaan myös vieraiden sivistysmaiden silmissä. Eikä esimerkkejä puutu siitä, että tässä siivossa työssä tuloksiin päästiin. Eräiden tietoisuudessa me nähtävästi emme enää ole oikeutettuja kuulumaan sivistys- ja oikeusvaltioiden joukkoon. Ja tämä kaikki vain sen johdosta, että kiihkeänä aikana erästä yksityistä ärsyttävästi esiintynyttä kansalaista kyydittiin muutamia kymmeniä penikulmia vasten tahtoansa ja että tämä kansalainen salli itsensä asetettavaksi tämän riihattoman ja maan kaikkia intressejä vahingoittavan parjaustulvan lähtökohdaksi. Olen itse jo verrattain vanha mies, ja sellaisena minulla on oikeus sanoa, että ent. presidentin harmaiden hapsien olisi tullut tällainen estää. Jos taas tässä on poikkeuksellisena otettava huomioon hänen entinen asemansa valtiomiehenä, niin ei tavallinen kuolevainen voi tätä käsittää muuten kuin lisätodistuksena epäonnistuneesta valtiomiehestä.

Valtiomies ja hänen kunniansa. Tokkohan vain raastuvanoikeus voi tätä jälkimäistä lisätä tai vähentää. Valtiomiehen kunnia on siinä, että hän onnistuneesti ja — sanokaamme, siveellisin keinoin — valvoo maansa etuja ja täyttää sen tarpeet. Entisen presidentin valtiomiesurasta ovat mielipiteet jo jotakuinkin vakautuneet, ja ratkaisu siitä, onko kansalaisten kannanotto siinä suhteessa oikea vai väärä, voi jäädä historian ratkaistavaksi. Eräs huomautus sallittaneen kuitenkin jo nyt tehdä. Olettaen, että ent. presidentti olisi täällä saanut määrätä asiainjuoksun parin viimeisen vuosikymmenen aikana, voitaneen olla yksimielisiä siitä, että asiat meillä nyt eivät olisi aivan samalla kannalla kuin mitä ne ovat. Olisivatkohan ne paremmalla vai huonommalla kannalla? Ehkä on lupa, vastausta etsiessä, päätellä: 1) että Venäjä kaikesta huolimatta olisi bolshevistinen, kuten nyt, ja 2) että 1918 alkuvuoden tapahtumat tai edes yritykset niihin sekä omiin voimiimme että vieraaseen apuun nähden olisivat olleet mahdottomat. Olisiko sitten v. 1918 jälkeen maalla ent. presidentin johtamana ollut ehkä mahdollisuus ei vain säilyttää tai voittaa takaisin nykyinen yhteiskuntajärjestyksensä vaan myös saavuttaa valtiollinen asema, joka ylittäisi tai vaikkapa vain lähentelisi nykyistä? Jos tähän kysymykseen on vastattava kieltävästi — ja inhimillisesti arvostellen niin on tehtävä — niin on vastaus selvä myös kysymykseen maan aseman paremmuudesta tai huonommuudesta ent. presidentin suunnitelmia noudattamalla. Mutta samalla on ent. presidentti valtiomiehenä saanut tuomionsa eikä sitä tuomiota voi Kokkolan raastuvanoikeuden päätöksellä muuttaa.

Kaikesta päättäen ent. presidentti itse on kuitenkin toista mieltä. Hänen valtakautensa presidenttinä todisti, ettei hän itse ole politiikassaan mitään vikaa löytänyt. Hän jatkoi samassa hengessä toimien ja sen saman hengen elävöittämä hän, puheistaan ja toiminnastaan päättäen, vielä nytkin on. Ajat ovat kuitenkin muuttuneet ja kokemukset lisäytyneet. Ent. presidentin ja hänen johtamansa puolueen tulisi ymmärtää ja ottaa huomioon eräs kiistämätön tosiasia, jota ennen ei ollut, mutta joka kuitenkin nyt on selvä ja kaikkien huomattavana. Politiikalla ja toiminnalla, joka oli juuri päinvastainen kuin mitä ent. presidentti ajoi, on saavutettu suomalaisen sydämelle mitä toivotuimmat päämäärät: maan itsenäisyys, kansan vapaus, porvarillisen yh-

ergin valtiomiesura unniansa.

teiskuntajärjestyksen säilyminen. Siis korkeimmat päämäärät, mitä maa ja kansa voi itselleen asettaa. Ja yhtä korkeat ne edelleen ovat: kaiken tuon säilyttäminen ja lujittaminen. Onko nyt väärin tai epäloogillista, että tuota melkein pyhyyden kirkastamaa politiikkaa, joka meille on tuonut vapautemme, tahdotaan sovelluttaa edelleen silloinkin, kun rajan takaa työskennellään saavutustemme hävittämiseksi? Onko ihme, että ne, jotka tuloksista huolimatta ovat tämän politiikan vastustajia, ja karkein sanoin tuomitsevat sen, rinnastetaan sellaisten kanssa, joiden toiminta katsotaan maalle vahingolliseksi? Jos mieli tällaisten henkilöiden saada nauttia edes suhteellista arvonantoa, tulisi heidän ymmärtää rajoittaa toimintahaluansa ja vaieta eikä ärsyttää isänmaallista mieltä tuomioillaan politiikasta, jolla vastoin heidän ennustuksiaan ja heidän passiivisina päältäkatsoessa maan vapaus on hankittu ja aiotaan edelleen säilyttää. Jos nämä henkilöt eivät tätä ymmärrä, älkööt myös ihmetelkö, jos he kiihkoaikoina joutuvat pikaisten tekojen kohteiksi.

Yksityisenä ihmisenä ent. presidentti on moitteeton, ja kaikki suovat hänelle arvonannon ja kunnian. Enemmänkin. En aliarvioi rauhantöiden merkitystä maalle enkä siis myöskään ent. presidentin työtä laki- ja tiedemiehenä. Yleismaailmallisiin mittasuhteisiin se ei nouse, mutta omalle maalle sillä on suuri merkityksensä. Mutta entäpä jos ei itsenäistä Suomea olisikaan? Jos me olisimme Georgian tai Ukrainan tai Karjalan asemassa? En tehne väärin, jos senvuoksi pyydän ent. presidentin ajatuksissaan seuraamaan nuorta miestä, joka vapaaehtoisesti lähtee salaa maastaan, polttaen kaikki sillat takanaan ja antautuen tietoisesti maanpakolaiseksi, joka taistelee vieraalla maalla sotataitoa saadakseen, kuljeksii henkipattona kotimaassaan ilmiantojen ympäröimänä, vihollisten vaanimana, ent. presidentin tuomitsemana, nostaa kansalaistensa vapaudenkaipuuta ja itsenäisyystuntoa, vakoilee vihollista ja tekee sille mahdollisimman paljon vahinkoa, joka lopuksi osoittaa keinot vapaaksi pääsyyn ja harjoittaa talonpoikaisnuorukaiset sotilaiksi ja sitten ajan tullen näiden johtajana ja heille esimerkkiä näyttäen ryntää vasten vihollisen tulta, voittaa ja vapauttaa maan vuosisataisesta orjuudesta. Jollette muita ansioita tälle nuorelle miehelle myöntäisikään, niin tokihan lienette hänelle, hra ent. Presidentti, kiitollinen siitä, että hän on hankkinut Teille tilaisuuden käyttää suuret hengenlahjanne rauhalliseen työhön vapaan isänmaan hyödyksi ja omaksi kunniaksenne. Ettekö, hra ent. Presidentti, voisi ehkä sydämessänne antaa tälle nuorelle miehelle anteeksi sitä, että hän isänmaallisessa kiivaudessaan on kyydinnyt tavallista, vain tavallista kansalaista, jonka ajatus- ja toimintatapaa hän ei ole koskaan voinut ymmärtää, vaan on pitänyt sitä vääränä ja vahingollisena ja omasta kokemuksestaan sen sellaiseksi huomannutkin.

Pahoin pelkään, että "Aktivistilta" tullaan vielä monta kertaa kunnianpaikkausta vaatimaan. Se on ainoa lehti, jossa siloisen muodon saa korvata sisinten ajatusten rehellinen julkituominen. Siihenhän ei meillä olla totuttu. Mutta lohdullista sentään on keskellä kaunisteltua kieräilyä lukea karkeasyistä totuutta ja huomata, kuinka kansan sydän sykkii ja sydämenkyllyydestä suu avoimesti puhuu. Ja mitä puhutaan, siitä vastataan: nimiä tai nimimerkkejä ei kirjoitusten alla arkailla julkituoda.

Polvijärvellä, marraskuulla. V. V.

JULISTETAAN PANNAAN!

Jo pitemmän aikaa on kansan tietoisuudessa ollut, että maassamme toimii muuan tupakkatehdas, joka on lämmin kommunismin ystävä. Muuhunkaan johtopäätökseen ei voi tulla, kun tietää, että Helsingissä sijaitseva Tupakkatehdas Fennia on jo vuosikausia erikoisen tukevasti julkaissut suuria ilmoituksia kommunistilehdissä samoinkuin sosialistilehdissä. Porvarilehdissä tehtaan tuotteista on ilmoitettu ani harvoin näihin verraten, vain silmänlumeeksi. Niinikään on tiedetty, että mainittu firma on usein tehnyt lahjoituksia paitsi sosialistisille niin myöskin puhtaasti kommunistisille yhdistyksille. M.m. viime päivinä on lehdissä kerrottu Fennian joku aika sitten lahjoittaneen Oulun läänin työväen kirjateollisuus oy:lle 6,000 mk. yhtiön talonrakentamiseen ja Helsingin työväenyhdistykselle, sen ollessa kommunistien käsissä, 30,000 mk. yhdistyksen kiinnityslainan suorittamiseksi. Lahjoituksiensa perusteella on tehdas pitkän ajan saanut kiitoksia punaisten lehdiltä.

Tällainen suuri firma siis vaikuttaa maassamme, ja sen tuotteita, varsinkin Työmies-savuketta, näkyy yhäkin monien isänmaallistenkin kansalaisten suussa. Kuten tunnettua, omistavat tehtaan kreikkalaisen Christides-vainajan kreikkalaiset perilliset.

Tupakankäyttäjät! Tupakkatehdas Fennia julistetaan nyt pannaan! Yleinen boikottaus sen kaikille tuotteille. Kreikkalaisen kommunismin alttarille ei yhtään penniä! Ilkeääkö joku vielä kantaa taskussaan Työmies-savukekoteloa?

JÄRJETÖNTÄ PELIÄ.

Eduskuntamme on taas kokoontunut. Kansan valitsemat edustajat ovat yhtyneet puolueryhmiinsä taistelemaan myrskyssä kulkevan valtiolaivamme oikean suunnan määräämisestä. Demokraatit ovat pysyneet yhä, kuten luonnollista onkin, kommunistien "huorpoikina". Ja tosi-isänmaallisuus näyttää myös muutamista edistyspuolueen arv. edustajista lähteneen "Leninin maalle". Sota Lapuanliikettä vastaan ei suinkaan ole lakannut. Kuten tunnettua on, sotii sitä vastaan kommunisteja ja sosialidemokratiaa lukuunottamatta myös huomattuja porvarillisia kansan narraajia. Tämä on mitä suurin synti. Mitä ajattelevatkaan ne porvarilliset kansanvalitut, jotka sitä tekevät. Ovatko kaikki ne, se osa edustajista ja kansasta, jotka nyt ovat lapualaisuutta vastaan, ja silloin kun kommunistit saivat olla eduskunnassa suutaan repimässä, olivat mitä jyrkimpiä kommunismin vastustajia, ovatko hekin kaikki muuttuneet kommunisteiksi silloin, kun meidän pitäisi kommunisteista päästä. Aikaisemmin he kannattivat kommunismin tukahduttamista, mutta nyt, kun se on kuolemansa partaalle kulkemassa, kun sen lehdet alkavat lakastua ja mieli ylenantaa, nyt sen pitäisi, näyttää siltä, päästä uudestaan virkoamaan. He eivät isänmaan hyvän kannalta nähtynä tosiaankaan tiedä mitä he tekevät. Ja ne jotka ymmärtävät Lapuanliikkeen hyödyn, mutta palvelevat yksityisiä pyyteitään, tekevät isänmaalleen mitä suurimman karhunpalveluksen. Kun he taistelevat Lapuanliikettä vastaan, on se samaa kuin taistelu kommunismin puolesta. Kaikki se propaganda, se kiihoitus, jota isänmaalliseen kansanliikkeeseemme kohdistetaan, on samaa kuin kommunistitaimien istuttamista itsenäisen Suomen peltoon. Ja tätä tehdään muka siinä mielessä, että Lapuanliike johtaa ja tekee laittomuuksia, eikä ollenkaan selitetä sen hyviä puolia. Sitä pidetään "isänmaalle vaarallisempana kuin kommunismia." Sen lopettamista vaaditaan. Kommunistien tulisi uudestaan päästä valloilleen ryssän kätyreinä syöstäkseen meidät vapaan Suomen vapaat kansalaiset siihen perimmäiseen ryssäläiseen helvettiin, mikä itäisessä naapurimaassamme on. Sitä toivoo edustaja Tanner, sosdemien pääjehu. Hän on aloittanut eduskunnassa hurjan hyökkäyksensä. Ehkä leipähuoliensa parantamiseksi hän on nostanut sotatorvensa ja huutaa Suomen Lukon, Lapuanliikkeen ja Rintamamiesten Liiton lopettamista. Ja tämä olisi hallituksen tehtävä. Hänen mielestään odottavat ne loppuiskua, joka hallituksen on annettava ja ellei se pysty sitä tekemään "olisi sen parasta poistua vartiopaikaltaan". Näin mölyää Suomessa vielä demokraatti Tanner. Hän varmaankin mielihalusta tahtoisi nähdä sen kalvan joka pystyisi antamaan "loppuiskun" Lapuanliikkeelle, Suomen Lukolle ja Rintamamiesten Liitolle. Käsiään hykertäen hän tahtoisi nähdä niiden verissään maassa makaavan. Ensimäisenä hän rientäisi esille lymypaikastaan kieltämään sitä hallitusta, jonka käskystä kalpa olisi iskenyt. Hän on demokraatti eikä siinä mielessä näe ihanuutta kuin omissa aatteissaan. Päivän noustessa ja auringon laskiessa hän katselee itäiselle taivaalle nähdäkseen ihanneyhdyskuntansa veripunalipun liehumassa tällä puolen itäistä rajaamme. Hän varmaankin nuuskii sieramet suurellaan kuin vertajanoava petoeläin haistaakseen Iivanan tuoksun. Mutta hän erehtyy suuresti. Sanomme hänelle, että jos hän tätä haluaa, niin menköön itse sinne missä kaali haisee, mutta tänne ei ole hyvä ryssää haalia. Täällä on valta "lahtarin", kuten Branting huokaa, eikä me täällä ryssää tarvita. Olemme niin kauan jo kestäneet Iivanan sortoa ja kommunistien vehkeilyjä, että se kerta kaikkiaan riittää.

Mitä on sellainen isänmaallisuus, joka sotii isänmaamme hyvää, sen kaiken arvokkainta vastaan? Sellainen on isänmaan perikatoon ajamista. Se on jo ennestään haavoja täynnä olevan valtiolaivamme särkemistä ja tuhon jouduttamista. Ne vuodot, jotka siinä nyt on, ovat jo siksi pahat, että pahemmaksi niitä ei enää saa päästää. Nyt on aika korjata ne, jos kerran mieli sitä tehdä. Kommunismi on meiltä lopetettava ja sen suu tukittava. Mitenkä tämä tehdä, oli ennen Lapuanliikettä tavallisen maallikon aika vaikea tietää, mutta nyt se on helppo tietää. Kommunisti-irvistelijän suuta ei saa kiinni siirtymättä "sanoista tekoihin". Silloin se tukkeutuu ja pysyy tukossa, kun vain pidämme kurin päällä loppuun saakka.

Ja Teille herroille politikoitsijoille ja sanomalehtimiehille, jotka Lapuanliikettä vastaan hyökkäätte muka isänmaallisessa mielessä, sanon, että olisi ollut paljon viisaampaa, kun olisitte pysyneet Lapuanliikkeestä erossa kaikin puolin. Te olette koettaneet politikoimisellanne sekoittaa Suomen kansan pään aivan sekaisin, mutta ette, Luojan kiitos, ole onnistuneet, ettekä onnistu. Te olette lähteneet sotaan ilman vanhempienne lupaa ja vakaata harkintaa. Olette sen vuoksi alaikäisiä saarnaamaan politiikasta ja kommunismisaastan poistamiskeinoista. Pysykää erossa, kun ette ymmärrä, ja antakaa niiden toimia, jotka osaavat ja uskaltavat. Niillä on oikeus, jotka ryhtyvät sanoista tekoihin isänmaansa hyvän puolesta, eikä Teillä jänishousupelkureilla, sellaisilla lurjuksilla kuin mitä tähän saakka olette olleet. Tietäkää se, että jokainen puu, olkoon suomalainen tai ryssä, joka kuivia oksia kasvaa, on kuolemalla maksava elämänsä pahat teot ja siitä vain kanto muistoksi jää.

Antti Sammallahti.

— **Miksi** lapuanliikettä vastustavan "Ilkan" edustaja sai olla Lapuan suuressa kokouksessa reportterina? Tietotoimistonko edustajana? Eikö Tietotoimisto tällaiseen tilaisuuteen osaa valita oikeata edustajaa? Ja vielä: "Helsingin Sanomilla" on sittenkin ollut edustajansa kokouksessa! Minkä lehden varjolla? Kenties ensi kerralla "Turun Sanomatkin" lähettää reportterinsa jonkun toisen, "puolueettoman" kyltillä?

K. J. Ståhlberg

ei ole vastannut Aktivistin viime numeron kysymykseen:

Onko professori K. J. Ståhlberg Suomen presidenttinä Tarton rauhanneuvottelujen aikana lausunut näin?: "Rauha on lyötävä lukkoon, vaikka Karjalan kannaskin olisi Venäjälle luovutettava. Repolan ja Porajärven säilyttämisestä Suomelle ei voi olla puhettakaan eikä myöskään Inon linnoituksen säilyttämisestä."

Koska prof. K. J. Ståhlberg ei ole mitään Aktivistille vastannut, niin temme sen hänen puolestaan:

HÄN ON NÄIN LAUSUNUT.

Tosi-isänmaalliset.

Uhkaus Kosolaa vastaan.

Helsingissä marrask. 24 p. 1930.

Herra V. K o s o l a, Lapua.

Suomen vallankumouksellisen keskuskomitean salaisessa istunnossa marrask. 23 p. 1930, on saavutettu täydellinen yksimielisyys esillä olleessa asiassa. Kysymyksessä oli n.s. Lapuan liikkeen sekä sen johtajan V. Kosolan toiminta.

Lapuan liike, joka jo toimintansa alussa paljasti oikean karvansa aikaansaamalla Työn Äänen kirjapainon hävityksen, on tähdätty koko työtätekevää luokkaa vastaan, kuristamaan sitä, lailla ja laittomuudella. Työväen yhteistoiminta tehtiin mahdottomaksi. Kokoukset kiellettiin, yhdistykset ja sanomalehdet lakkautettiin j.e.p.

Voitte hyvin ajatella, kuinka monta rehellistä työläistä on alkanut katkerasti vihata Teitä sekä Lapuan liikettä. Voimme vain etukäteen ilmoittaa, että lyhyt on Facicti valta Suomessa. Teillä ja Lapuan liikkeellä on ilta käsissä.

Suomen vallankumouksellisen keskuskomitean istunnossa oli läsnä Neuvosto-Venäjän Suomen vakoiluosaston edustaja, joka julki toi osaston mielipiteen asiassa. Hänen esityksensä otettiin käsiteltäväksi sekä hyväksyttiin yksimielisesti.

Komitean päätöksestä lähetetään Teille tämä varoitus. Kyyditykset y.m. väkivallan teot ovat ehdottomasti lakkautettava. Ehkä Kenraali U n d t i n kohtalo on tarpeeksi vakava varoitus. Istunnossa ilmoittautui vapaaehtoisesti kolme henkilöä, jotka kukin vannoutuivat tehtäväänsä.

M e t e e m m e m i t ä t a h d o m m e, Te teette mitä voitte!

S u o m e n V a l l a n k u m o u k s e l l i n e n k e s k u s k o m i t e a.

*

Siinä on taas kylliksi ajattelemista kansanliikkeen parjaajille ja hajoittajille. Kavahtakaa itseänne!

Toimitus.

Isänmaalliset henkivakuutettavat!

Muistakaa: Lapuan liikkeen halveksija ja vastustaja Herra Lavonius toimii vielä Suomi-yhtiön johtajana. Käännyttäkää Lavoniuksen asiamiehet heti ovelta!

Tosi-isänmaalliset.

— **Lapualaispuukkojen** yksinvalmistusoikeus meille esitettyjen asiapapereitten mukaan kuuluu toiminimi Lahdensuo & K:nille Lapualla. Suosittelemme L.L:llä ja karhulla ratsastavalla nuijamiehellä varustettuja **Lapualaispuukkoja**, sillä jokaisesta myydystä puukosta lankeaa osa Lapuanliikkeelle. **Toimitus.**

Kommunistinen kirjallisuus.

Kansanliikkeen alkuunpanemalla voimalla on tähän mennessä saatu kotoiset kommunistiset lehtemme nujertetuksi ja siten päästetty kansa tämän saastan vaikutuksen alaisuudesta. Mutta kommunistinen kirjallisuus ei ole vielä tällä tullut kokonaan poistetuksi maastamme. Sitä virtaa nimittäin salaisen kirjallisuuden lisäksi julkisestikin ulkomailta tänne. Niinpä sattui viime viikolla käsiini tasavaltamme postilaitoksen kuljettamana eräs Amerikassa ilmestyvä, sikäläisten suomalaisten kommunistien julkaisema suomenkielinen lehti, "U u s i K o t i m a a", sen lokak. 30 p. ilmestynyt 126:s numero, joka on alusta loppuun saakka mitä räyhkeintä kommunistista kiihoitusta ja Suomen nykyisen hallitusvallan ja varsinkin — tietenkin — lapualaisuuden mustaamista sekä Neuvosto-Venäjän ylistämistä. Mielestäni olisi viranomaisten tartuttava lujasti asiaan ja poikkeuksetta takavarikoitava tämän ja muittenkin mahdollisesti ulkomailta tänne postitse tulevien kommunismihenkisten lehtien numerot, ja estettävä niiden kuljetus postilaitoksen välityksellä vastaanottajille.

E. J.

Hyvää autoöljyä

olkoon tämän pienen kertomuksen nimenä, jonka julkaiseminen kuuluisi vasta niille, jotka kirjoittavat nykyisen isänmaallisen kansanliikkeen historiaa ja yksilöiden seikkailuja taisteltaessa kommunismia vastaan.

Eräs nimismies Etelä-Suomesta, jonka virkapiiristä kotoisin oli yksi muiluttaja, päätti ryhtyä suuren salapoliisin tavoin toimenpiteisiin tämän "suurrikollisen" kiinnisaamiseksi. Muiluttajan omaiset asuivat usean kilometrin päässä nimismiehen asunnosta ja siitä syystä nimismies hankki muiluttajan kotikylään spiooneja, joiden piti puhelimitse nimismiehelle ilmoittaa rikollisen saapumisesta omaistensa luokse. Kun kuitenkin maaseudulla puhelin ei ole mikään luotettava laitos, päätti nimismies käyttää ovelia keinoja ja käski spiooninsa muiluttajan paikkakunnalle saapuessa ilmoittamaan puhelimessa ainoastaan seuraavat sanat: "Tänne meidän kylän kauppaan on saapunut hyvää autoöljyä".

Monia kuukausia kestäneen pakomatkan jälkeen saapui tämä etsintäkuulutettu muiluttaja kotikyläänsä, ja luonnollista oli, että ystävät ja tuttavat riensivät häntä tervehtimään. Mutta nimismiehen spioonit unohtivat myöskin tehtävänsä, ja turhaan nimismies ja hänen rouvansa odottivat puhelimen ääressä soittoa ja sanoja "hyvää autoöljyä". — Viikkoja vierähti jälleen, ja eräänä päivänä nimismies sai lukea sanomalehdistä, että mainittu muiluttaja oli itse ilmoittautunut viranomaisille. Myöskin hän sai tietää, että tämä "rikollinen" oli useita päiviä oleskellut julkisesti kotikylässään. Tämän virkaintoisen nimismiehen pettymys oli suuri, ja hän ihmetteli sitä, miksi eivät hänen miehensä olleet tehneet tehtäviään ja ilmoittaneet hyvästä autoöljystä — sitä hän ihmettelee vieläkin. Suosittelemme luettavaksi kirjoja, joissa kerrotaan jääkärien seikkailuista kotimaassaan. Ne opettavat huomaamaan, että kun on kysymys Isänmaan suurista asioista, silloin kansalaisten mieli reageeraa kaikkea alhaista vastaan. Ja tämä autoöljy-juttuhan muistuttaa niin läheisesti muutamia samanlaatuisia tapauksia jääkäriajoilta.

Käsitteet selvennettävä!

Niitä aiheita, joita tarkoitukseni oli täten lyhimmittäin kosketella paremmaksi valaistukseksi, on useampaan eri otteeseen sanomalehdissäkin selvitetty, mutta kun täältä luontonsa puolesta kauniista, vanhoilta kalevan- ja kantelettaren tarumailta, taloudellisesti silti sorretuilta ryssänmaan raukoilta rajamailta ei Aktivistin palstoilla, ainakaan viime aikoina, ole näkynyt juuri mitään mainittavampaa, niin lienee syytä hieman lausua julkisuudessakin niitä mielipiteitä, mitä rajaseudun rahvaan vakavimpien ainesten keskuudessa täälläkin on kommunistisen rienauksen vallitessa viime vuosien aikana huolestumisella ja järkytettynä mietiskelty.

Muutama aika takaperin joutui allekirjoittanut matkoilla ollessaan maakunnassa sattumalta eräässä sos.-dem. juhlatilaisuudessa kuulemaan sosialistisen kansanedustajan (O. P.) n.k. juhlapuhetta, jossa hän suupielet vaahdossa selitti "valaisevin esimerkein" työväestön menettelytapoja pyrkimyksissään luoda porvarillisen yhteiskunnan ja riistojärjestelmän tilalle neuvostoparatiisia m.m. tähän tapaan: "— tuolla kaukana (idässä) taivaanrannalla nousevan auringon sarastaessa häämöttää kullankeltaisena korkea tunturi, meidän (utopistien) lopullinen päämäärämme (ihanneyhteiskunta, kuten Venäjällä), johon pyrkimyksemme suuntautuvat, mutta välillä edessämme sijaitsee pohjaton vetelä suo, hyllyvä hetteikkö. — Suomen työtätekevä kansanluokka on hajoittaen voimia nyttemmin jakaantunut kahteen leiriin, joista toinen osa (kommunistit) koettavat siirtyä suoraan lyhintä tietä upottavan hetteikön yli onnelaansa, mutta heidän retkensä on kovin uskallettua ja epävarmaa, toinen taasen, harkitsevampi osa proletaareista (sos.-dem.) kiertävät tuon vaarallisen suotaipaleen. Heidän vaelluksensa on tosin hidasta ja vaivalloista, mutta kuitenkin paljon varmempaa, kuin kommunistien, koska maapohja kestää nevan ympäri kiertäessä paremmin jalkojen alla, j.n.e." Mutta tämä "monistinen filosofi" kaiketi "unohti" selittää tärkeimmän kohdan vertauksessaan, nim. tuon "päämäärän". Mikä on todellisuudessa tuo tavoiteltava "tunturi"? Onko se autio ja kolkko selänne, kuten tunturien harjat yleensä, jossa ei mikään elollinen olento voi menestyä, mutta joka kuitenkin kaukaa nähtynä kangastaa aamuruskossa varsin hurmaavana ja houkuttelevana, lumoten katsojan? Sittenkö vasta havahtuu näkemään sen mittaamattoman kurjuuden ja pettymyksen, kun siihen tilaan on jo jouduttu? Vai pitääkö sieltä häveten sekä pettyneenä ryhtyä perääntymään, palaamaan entiseen luonnonmukaiseen "kapitalistiseen yhteiskunta- ja talousjärjestelmään", aivan kuten kivikaudesta nykyaikaan, kun mieli paremmin toimeentulla? Ajatelkaa toki hieman järkevämmin! Ajatelkaa ja havahtukaa tietämään, että esim. sosialistien omaksumat opit vapaamuurariudesta, materialistisesta historiankäsityksestä, Robert Green Ingersoll'in ja Ernst Haeckel'in teokset ovat vain sairaaloisen mielikuvituksen tuotteita. Vapauttakaa järkenne jokapäiväisyyden ahtaasta ilmakehästä korkealle puhtaampaan ajatusmaailmaan! Kun allekirjoittanut joitakin vuosia sitten eräässä iltamapuheessaan mainitsi, että Marx'in ja Engelsin teoriat ovat todellisuudessa ainoastaan fanaatikon maailmanparannussuunnitelmia, utopiaa, toisin sanoen: fable convenue (satu, josta on sovittu, että se on tosi), näitä on luonnollisista syistä mahdoton käytännössä toteuttaa, — niin "rajaseudun työläisten äänenkannattaja Kansan Voima" (sisällöstä päättäen oikea nimi pitäisi olla: "Kansan Koira") heti riensi hädissään referoimaan puhettani, että se muka oli "liian räikeä". — Kuitenkin lienee suurin osa vasemmiston poliitikoista siksi valistuneita, että varsin hyvin tajuavat, kuinka ikuinen taistelu olemassaolon sekä toimeentulon puolesta on lakkaamatta kautta aikojen jatkunut ja aina edelleenkin tulee niin hyvin orgaanisen kuin epäorgaanisen elämän eri muodoissa jatkumaan; eikä mitään luonnonlakeja, eikä luonnonmukaisesti syntynyttä ja kehittynyttä nykyistä kapitalistista talousjärjestelmää voida käytännössä millään keinotekoisilla teorioilla muuntaa toiseksi eli päinvastaiseksi. Jumalan lait ovat hamasta alkuluomisesta saakka olleet muuttamattomat. — Muuten alussa mainitsemani agitaattori selvääkin selvemmin osoitti, että sos.-demokraateilla ja heidän äkkijyrkillä veljillään kommunisteilla on y h t e i n e n p ä ä m ä ä r ä t a v o i t e l t a v a n a, a i n o a s t a a n m e n e t t e l y t a v a t o v a t j o n k i n v e r r a n e r i l a i s e t. Historian tuomio järkähtämättömänä kuuluu: Kaikki yritykset kaikissa muodoissaan ja mittakaavoissaan sosialistisen yhteiskunta- ja talousjärjestelmän luomiseksi on kaikkialla tuomittu epäonnistumaan!

Lapuanliike on välttämätön seuraus (sekundäärinen) kommunistisesta rienauksesta sekä sosialistisesta poliittisesta kiihkoilusta, jota maassamme on erittäinkin viime aikoina yhä mielettömämmäksi käyvällä intoilulla harjoitettu. Tätä itsesuojaamisvaiston luomaa antikommunistista vastaliikettä vastustamaan ovat nousseet harhautuneet rikkiviisaat professorit ja puoluejuonittelijat, kaikki, joiden päässä on sahajouhot alkaneet jonkun verran lämmetä. Nämät herrat eivät kansan yhteisestä hyödystä ja isänmaan parhaasta piittaa hiventäkään, vaan pitävät yksistään huolen omasta persoonallisesta hyvinvoinnistaan. — Mutta nyt on hetki tullut kääntää kansamme historian lehteä! Nyt on kaikkien isänmaallisten kansalaisten yhdyttävä voimaksi suojaamaan esi-isiltä perittyä uskoamme, kotiemme pyhyyttä ja rauhaisan elämämme koskemattomuutta kavaltajia vastaan. Nyt juuri on noustava puhdistamaan maamme siihen pesiytyneestä saastasta ja tunkeilevasta kirotusta ryssän hajusta. Aasialainen rutto on vastamyrkyllä hävitettävä niin perinpohjin, ettei sen punaista bakteeriakaan löydy missään. Kommunismin vastustamistyössä vangitut valkoiset kansalaiset on heti vapautettava ja saatettava oi-

keuksiinsa, käytettiinpä mitä muotoa tahansa! Kenraali Valleniuksen paikka on isänmaan palveluksessa, eikä vankilassa, siksi paljon hän monien mu en kera on tehnyt työtä maamme ja kansamme vapauden hyväksi. Vieraan vallan palkkakätyrit teljettäköön sijaan komeroihin ja luoliin, että kunnialliset kansalaiset saavat rauhassa ahertaa työmaillaan. — Lapuanliikettä on aivan toivotonta ollut milloinkaan vastustaa, sillä sitä todellakaan ei mikään mahti kykene pysähdyttämään. Se murtaa vastustamattomalla voimalla kaikki esteet tieltään, kunnes viimeistä kirjainta myöten on sen aloittama työ täytetty ja päämäärä saavutettu, kuten Kosola talonpoikaismarssin aikana Nikolain kirkon rappusilta kuulutti. Nyt innostuvat hiljaisimmatkin mukaan liikkeeseen. Kuta enemmän kommunistivastaisia tekoja tapahtuu, sitä voimakkaammaksi lapuanliike paisuu. M.m. allekirjoittaneenkin viimeinen tällainen innosti aktiivisesti liittymään lapuanliikkeeseen, vaikka passiivisesti olen sitä mieltä ollut sen ensihetkestä saakka.

Päivä- ja puoluelehdet ovat viime aikaisista "kyydityksiin" ilmoittautumisista rientäneet kilvan ilkkumaan, että ilmoittautuneita oli heidän mielestään liian pieni lukumäärä koko kansan asukaslukuun nähden. Mutta eihän kyydityksiäkään ole tapahtunut kuin hyvin vähäinen murto-osaprosentti koko vasemmiston ja maanpetturien lukumäärään nähden. Tosiasiassa kuitenkin on aivan ilmeisesti suuri osa ainakin innoittajista tai tekojen hyväksyjistä jäänyt syystä tai toisesta ilmoittautumatta. Esim. tämän kirjoittajallakaan ei ollut tilaisuutta virallisesti ilmoittautua syyllisenä siihen, kun keväällä matkustaessani Länsi-Suomesta Itä-Suomeen kuullessani Asseri Salon kyydityksestä lausuin perin ärtyneelle parille seinäjokelaiselle matkatoverilleni, että "miksikä ei viety rajan taakse kun kerran autoon saatiin? Pitäisi jokaiselta kavaltajalta maassa ottaa luottamustoimet ja äänioikeus pois, sekä lähettää ryssän rajan yli ihannoimaansa neuvostoparatiisiin!" Jos siis lainkirjain edellyttää rangaistuksen tällaisesta "rikoksesta", niin olkaa hyvä. Mutta ensin causa principalis ja sitten vasta casus necessitatis.

Olisi syytä merkillepanna, että esim. Italiassa, missä fascistidiktatuuri v:na 1919 syntyi olosuhteiden pakosta vastaliikkeeksi sosialistista terroria vastaan, on senjälkeen kehitys kaikilla taloudellisenkin elämän aloilla ollut kerrassaan valtavaa. Ken vähänkin tuntee Italian oloja nyt ja kymmenen vuotta sitten, niin selvästi huomaa eroituksen, joka onkin varsin kouraantuntuva. Kaikki kansanluokat, myöskin työväestö, ovat siellä huomattavasti onnellisemmassa asemassa, kuin missään muussa maassa. On siis aivan turhaa peljätä "fascistivaaraa", koska fascistinen valtiomuoto on osoittautunut työväenluokallekin hyödyllisimmäksi. Sitävastoin kaikki sosialistien omaksumat juutalaiset opit valtiomuodostakin on todettu kaikkein kelvottomimmaksi sekä pettymystä tuottavaksi mielikuvituksiksi. — Mitä hyötyä on esim. sosialidemokratia tuottanut olemassaolonsa aikana työväenluokalle? Ei mitään muuta kuin pohjatonta kurjuutta ja sarjan erehdyksiä. Ne saavutukset, mitä työväenluokka on koko runsaan neljännesvuosisadan aikana toiminnallaan täällä saavuttanut, olisivat olleet helpolla ja kivuttomimmin saavutettavissa ilman sosialidemokratiaa tai muita juutalaisten harhaoppeja.

Nyt olisi aika puhdistaa työväenliikkeestä kaikki sille vahingollinen roska pois, sekä yhtyä tukemaan vasta perustettua todella isänmaallista vapaata työväenliittoa. Valkoinen, puhdastuntoinen isänmaataan rakastava työmies on kohotettava oikeuksiinsa, ettei toimeentulonsa uhalla enään tarvitse anteeksi pyytää vapaaehtoisena vapaussodassa tai suojeluskunnassa toimintaansa. Punarosvot on armotta suistettava perikatoon. Kaikkiin luottamustoimiin on saatava ainoastaan todella isänmaallisia miehiä ja naisia. Punanahkaiset suutari- ja räätälikunnanvaltuustot on lakaistava tarpeettomista tilkuista puhtaaksi. (Esim. Tuupovaarassa on yksistään punottavia suutareita ja Ilomantsissa räätäleitä kunnantoimissa.) Suora toiminta, eikä mitään luihuilemista enään! Kauan eläköön lapuanliike ja valkoinen Suomi! Liehukoon siniristilippumme puhtaana tuulessa, jossa ei ole vähääkään ryssän hajua!

Ilomantsissa, marraskuun 10 p:nä 1930.

Jussi Ryhänen.

MITEN VANHASTA VOIDAAN SAADA UUSI.

Kysymyksessä on tällä kertaa naisten vanhat kuluneet huopahatut, joita on riittämiin kaikissa perheissä. Varmaan miljooniin nousevat ne säästöt, jos näistä huopahatuista voidaan muovailla uusia ja samalla viimeistä muotia. Amerikassa on nykyään muodissa rikkainpienkin keskuudessa antaa vanhat kuluneet hatut muovata uusiksi. Tämä amerikalainen muovailutapa on otettu käytäntöön nyt myös Suomessa. T:mi Turun Muotiliike Salossa on alkanut amerikalaiseen tapaan muovailla naisten huopahatuista uusia. Vanha muoti muutetaan uudeksi, väri sellaiseksi, kuin lähettäjä haluaa, samoin koristeet. Jokaisen naisen tulisi välttämättömästi tutustua tähän hattujen uudestaan muovailemiseen lähettämällä yhden hatun kokeeksi. Halvin hinta on Smk. 20:— ja korkein Smk. 45:—. Näin halvalla muuttuu nurkkaan unohdettu vanha kulunut hattu uudeksi viimeisen muodin malliseksi.

Vieläkin halvemmaksi tulee uudistus, jos useampia liittyy yhteen ja lähettää samalla lähetyksellä useampia hattuja. Jokaiseen hattuun tulee liittää lappu, johon on merkitty lähettäjän täydellinen osoite ja nimi, haluttu väri ja koristeet. Lähetykset osoitettavat: TURUN MUOTILIIKE, SALO.

VIISI VIIKKOA VANKILASSA.

Vuosikymmeniä on jatkunut tässä maassa taistelu itää vastaan. Se on jatkunut monessa eri muodossa, mutta aina se on vaatinut uhreja ja vankilakärsimykset ovat olleet eräs keino, jolla on tätä taistelua koetettu tukahduttaa. — Olen koulupojasta saakka joutunut tätä taistelua seuraamaan ja myöskin aktiivisesti siihen ottamaan osaa. Monesti olen jo uskonut, että taistelu on voitettu, mutta jo seuraavana päivänä olen jälleen havainnut, että olen uskossani pettynyt. Tämän näin kaikkein selvimmin niinä viimeisenä neljänä vuotena, jolloin ainoana tehtävänäni oli taistella kommunismia vastaan. Huomasin, että se taistelu oli toivotonta niillä aseilla, joilla sitä käytiin. Tämän huomasi myöskin koko Suomen isänmaallinen kansa, joka erikoisena kansanliikkeenä nousi itää ja kommunismia vastaan. Minulla oli kunnia lukeutua yhdeksi sen rivimieheksi ja jälleen aktiivisesti toimia tässä liikkeessä ja tuloksellisestikin.

Tämä tastelu ei ollut vielä loppuun suoritettu, kun minua eräänä päivänä kuljetettiin pitkin vankilan käytäviä ja suljettiin viikoiksi vankilaan. Olen varma, että jokainen, joka kuulee vankikopin oven rapsahtavan kiinni ja huomaa joutuneensa eristetyksi muusta maailmasta, jää ensiksi miettimään: — minkätähden? Sitä kysymystä olen tässä eristetyssä ja epämukavassa asemassa jo miettinyt viisi viikkoa saamatta kysymykselleni vastausta. Usein ajatus tahtoo kulkea tapauksiin 12 vuotta sitten, talvisiin taisteluihin, joita käytiin ja joissa myöskin kärsittiin. Silloin kärsittiin ilomielin, sillä me tiesimme rakentavamme itsellemme isänmaata. Silloin kuvittelimme tästä uudesta isänmaasta jotakin suurta ja kaunista ja toivoimme edes vaatimatonta tunnustusta siitä, että olimme suuren työn suorittaneet. Sitä tunnustusta emme ole vielä saaneet, vaan olemme päinvastoin pelänneet viimeaikoina enää myöntääkkään, että olemme oman ja veljeskansojemme vapauden puolesta taistelleet. — Tällaiset ajatukset piirittävät kysymystä: — minkätähden?

Sellissäni on yhden päivän työn tuloksena Suomen lippu puolitangossa — paperista valmistettu — ja vangille epäterveellinen läpiveto pitää sen aina liehuvana. Viiden viikon aikana olen tuhansia ja kymmeniä tuhansia kertoja katsonut siihen ja marssinut kiertokävelyä, kolme askelta edes takaisin. Tämän marssin on välistä keskeyttänyt vastapäisestä sellistä kuuluva laulu: ". . . ohranat, helvetti heille . . . ", tai jonkun kommunistin tirkistysreijästä lausuma — "Lapuan roisto". Olen tuntenut silloin painostavan tunteen ja avannut akkunan saadakseni raitista ilmaa, sillä olen vakuutettu, että tämän vankilan ulkopuolella on vielä sitä.

Kaikista kärsimyksistäkin huolimatta tunnen olevani kadehdittavassa asemassa. Tiedän, että tuhannet toverini, rintamamiehet, tahtoisivat mielihyvin tyhjentää tämän kalkin, joka on minulle nyt annettu. Minulla on myöskin lohdutuksena tietoisuus siitä, että samat miehet, jotka v. 1918 kohottivat lippumme korkealle, he sen tulevat tekemään nytkin.

Ennen me kaadumme, kuin elämme orjina vapaassa maassa.

Helsingin läänivankilassa marraskuun 21 päivänä 1930.

Valkoinen vanki.

2 tusinaa kommunisteja

työssä valtion lentokonetehtaalla.

Lehdessämme on jo ennenkin kirjoitettu siitä, miten kommunistisia toimihenkilöitä työskentelee valtion laitoksissa, vieläpä niin tärkeissä kuin maan puolustusta koskevissa. Olemme maininneet lentokonetehtaan, ja lieneekin siellä jonkunlaista puhdistusta pantu käyntiin. Ei kuitenkaan vielä tarpeeksi. Tiedossamme on, että lentokonetehtaan kommunistit ovat toimineet saamiensa määräyksien mukaisesti erikoisena salaisena soluna, jonka tehtävänä on sopivan hetken tullen "tehdä vaarattomiksi" tehtaan valmisteet. Tällä hetkellä on tehtaalla ainakin 24 kommunistia. Ettei meitä syytettäisi hämärästä ampumisesta, luettelemme näitten ryssänkätyrien nimetkin:

Hjalmar Alanko (Andersson) ylityönjohtaja, ollut mm. v. 1918 punaisten komissaarina Tampereen pellavatehtalla, veli pakolaisena Ruotsissa. Suosii kommunisteja.

Jaakko Henrik Andersson, ed. veli, nyk. sotaväessä. Järjestynyt kommunisti, määrätty asevelvollisuuttaan suorittamaan rannikkolaivastoon.

Elo, levittänyt lentolehtisiä UR:n sotilaille, julistaa työmaalla kommunismia.

Fiitulainen, edellisen työ- ja aatetoveri.

Lauri Artturi Mäkinen, järjestynyt kommunisti, työpaikkajärjestön erotetun luottamusmiehen veli.

Aarne Johannes Aalto, kuulunut v. 1918 Keravan punakaartiin, myöhemmin puna-armeijaan neuvostolassa, järjestynyt kommunisti. (Aallot, isä ja 5 veljestä, olleet kiihkeitä punakaartilaisia, uhaten murhata m.m. apt. Lindströmin Keravalta ja Yrjö Hassisen, kun tämä ei liittynyt punakaartiin.)

Eino Pauli Väänänen, Jyryn miehiä, järjestynyt ja sietämätön kommunisti.

Otto Salminen, järjestynyt kommunisti.

Vappu Maria Grönvik, ent. punakaartin jäsen, sanitääri, kommunisti, ottanut osaa m.m. kommunistiseen vappukulkueeseen.

Lahja Saari ja Sievä Saari, järjestyneitä kommunisteja, kuuluneet nuorisojärjestöön.

Rikhard Vilhelm Eriksson, järjestynyt kommunisti. Työn Äänen keräyslistojen alkuunpanijoita, "opintokerholainen".

Odin Hillerström, järjestynyt, suosii kommunistisia työmiehiä alaisinaan, aikaisemmin ek:n pidättämänä, palvellut Neuvosto-Venäjän laivastossa, ent. punakaartin joukkuejohtaja. (Huom. Erotettu 22. 8. 1930.)

Karl Viktor Lampinen, järj. kommunisti, kuulopuheen mukaan punaupseeri.

Hjalmar Nevalainen, järj. kommunisti.

Lintunen, järj. kommunisti, jonka veli ollut Neuvosto-Venäjän lähetystön vahtimestarina ja käynyt Venäjällä.

Aapo Kulmala, (ent. komm. edustajan veli?), todettu kommunisti.

Yrjö Koski, järj. kommunisti ja työmaakiihoittaja.

Holberg, ylityönj. Alangon suojatti, kommunistinen ilmiantaja valkoisia kohtaan.

Turunen, komm. varaluottamusmies, järjestynyt.

Halme, järj. kommunisti, omistaa aseen.

Aug. Valdemar Fagerholm, ent. järjestynyt kommunistinen **työmaakiihkoilija.**

AJATUKSENVAIHTOA.

Sopiiko kansanliike — naisille?

Ylläolevalla otsikolla "Nais-ajomiehen" lähettämä kirjoitus "Aktivisti"-lehdessä kiinnosti suuresti mieltäni. Enkä voi olla lausumatta muutamia sanoja, vaikka ne pääpiirteissään ovatkin edellisen kirjoittajan sanojen toistamista. — Ylläമainitun kysymyksen olen kuullut — ihmeellistä kyllä — moneltakin taholta.

Sopiiko kansanliike naisille! Sehän on politiikkaa ja politiikasta ovat ennenkin miehet huolehtineet! Siinä tavallisimmat huudahdukset, joita olen kuullut asian yhteydessä.

Todellakin — kansanliike politiikkaa — isänmaamme tulevaisuus politiikkaa, josta meidän naisten täytyy pysyä erillään!

Kutka vastaavat kansamme asioista silloin, kun meidän sukupolvemme on mennyt? — Meidän lapsemme. — Kutka kasvattavat heitä ja opettavat heitä rakastamaan tätä maata, niinkuin sitä täytyy rakastaa?

Eikö meillä naisilla ole tehtävä, johon meidän täytyy myös kyetä?

Me, jotka itse saamme elää vapaassa maassa, emme kai soisi, että lapsemme joutuisivat vieraan vallan käskyläisiksi! Ja voidakseen säilyttää kansamme kalliin vapauden ja itsenäisyyden heidän täytyy oppia rakastamaan tätä maata ja vihaamaan tämän maan vihollista, niinkuin vihataan kaikkea pahaa.

Eivät he opi sitä itsestään — heidän täytyy saada se perinnöksi ei ainoastaan isältään, vaan myöskin äidiltään.

Suomalainen nainen on jo pitkät ajat seisonut miesten rinnalla, silloin kun isänmaamme ja kansamme onni on ollut kysymyksessä. Yhtä uljaina ja pelkäämättöminä tulemme me edelleenkin seisomaan siellä — emme ase kädessä — sen me mielellämme jätämme miehille — vaan henkisin asein. Onhan meillä "lottina" laaja työmaa, jonka tarpeellisuutta ei kenkään kieltäne.

Suomen nainen ei pelkää vaaroja ja vastuksia, kun rakkaan isänmaamme kohtalo ratkaistaan!

Lopuksi pyydän lausua toivomuksen "Lapuanliikkeen" uudelleen järjestäytymisen johdosta, ettei meiltä naisilta kiellettäisi oikeutta osallistua siihen samanlaisina jäseninä kuin miehet!

A—i M—a.

Aarne Johannes Aalto, ollut v. 1918 neuvostolassa, ek:n tietojen mukaan palvellut puna-armeijassa.

Paavo Mielonen, ollut komm. kunnanvaltuutettu Sääminigissä, istunut linnassa kiihotuspuheen johdosta. Miehen epäluotettavaisuudesta tehty aikoinaan raportitkin.

Ylläolevat lyhyet tiedot, jotka vain osittain näyttävät miesten toiminnan, ovat omiaan osoittamaan, että tässä tärkeässä puolustuslaitoksen tehtaassa on vieläkin todella vaarallisia soluja. Ei liene enää aika kysyä, miten tämä on mahdollista. Nyt on jo vaadittava, että laitoksen suhteen toimeenpannaan perinpohjainen tutkimus. Mutta tutkijain suhteen on ensin tarkkaan katsottava, ettei niiksi tule punaisia eikä puolipunaisia!

Aktivistin toimitukselle.

Jurvan Kivi väittää minun lukeneen maanviljelijä Roukanojan huligaanien joukkoon. Se on erehdys. Olen päinvastoin eroittanut hänet huligaanien joukosta. Huligaani on juopporetku, joka harjoittaa yksityisväkivaltaa. Ja sellainen ei Roukanoja ollut. En lue Eugén Schaumania huligaaniksi, vaikka hän ampui Bobrikoffin. Mutta ihmisyyden nimessä suon bobrikoffeillekin itsepuolustusoikeuden. Onhan koko luomakunnalla sellainen vaistomainen oikeus. Puolustaahan hiirikin henkeään hyökkäävää kissaa vastaan, sen minkä kykenee. En luule että lapualainenkaan antaa tappaa itseään hosumatta vastaan parhaimpansa mukaan. — Puheeni kosketteli yksinomaan rikoslakia, ei ollenkaan politiikkaa.

Mutta kun kerran huligaaneista on puhe, niin tarttukaapa Te lapuanliikkeen miehet asiaan! Teillähän kansannousu on ohjattavananne. Järjestäkääpä yli maan sellainen nousu, että huligaanit joutuvat rautakouriin. Nostattakaa jokaisessa Suomen kylässä hyvät miehet "häijyjä" vastaan. Niin Lapuan ja Härmän miehet tässä tuonnoisina vuosina tekivät, ja katso, Lapua ja Härmä ovat nyt yhtä rauhallisia seutuja kuin mitkä muut paikat tahansa maassamme. Jos sen teette, olette oikealla uralla; jos onnistutte, olette tehneet suurtyön. Eikö Teitäkin hävetä, että Suomessa yhdessä pitäjässä tapettiin v. 1928 yhtä monta miestä kuin koko Ruotsin kuningaskunnassa?

Suurin syy tähän murharaivoon on kieltolaissamme. Nyt huligaanit saavat ryypätä tulista viinaa milloin vain, saavat sitä mistä vain ja kuinka paljon tahansa, sillä salakuljettajat siitä huolehtivat. Muuttakaa laki niin, että mietoja juomia saa käyttää, että laadultaan hyvää tavaraa tarjotaan sekä etteivät huligaanit saa mahansa ja päänsä täydeltä sitä latkia. Jos saatte muutoksen aikaan, olette tehneet vieläkin suuremman mainetyön.

Tätä toivon kansannousulta.

Kunnioittaen

Ernst Lampén.

— **Hämeenlinnassa** ovat isänmaalliset autoajurit perustaneet oman autoaseman, joka kyyteihin nähden on alkanut luistaa vallan erinomaisesti, jonka tähden suosittelemme tällaista toimenpidettä muuallakin huomioonotettavaksi.

Ilkalla on paha omatunto.

Sanotaan, että tätä nykyä on kansanliikkeellä vaikea asema Etelä-Pohjanmaalla, ja että se johtuu siitä järjestelmällisestä kansanliikkeen parjauksesta, jota määrätyllä taholla on milloin kateudesta, milloin näkemyksien puutteesta harjoitettu. Mikä osa tähän Ilkalla on, sen tietää Ilkka itse ja herra Artturi Leinonen, joka on kirjoittanut ylevän ja kehuskelevan romaanin, kyllä aivan oikean, nuijamiesten noususta laillista yhteiskuntaa vastaan oman vapautensa puolustamiseksi. Jos hra L. eläisi 300 vuoden kuluttua, tekisi hän silloin yhtä komean romaanin lapuanliikkeestä. Tätä todistaa se, että nyt kun asiat ovat menneet hyvin, Ilkkakin astuu esiin muka aivan tärkeänä tekijänä tässä kansanliikkeen saavutuksien sarjassa. Nyt täytyy koettaa tyhjästä synnyttää jotain.

Ilkka kirjoittaa: "Opposition merkitys nopeaan vierivissä kansanliikahteluissa on aina tärkeä, se vaikutti tarpeellisena jarruna, ettei syöksytty tienoheen." Kas näin. Ilkassa ovatkin olleet nöörit. Ilman Ilkkaa olisi tässä oltu aivan tienohessa jo aikaa ja kaikki ollut hullusti. Luuleeko Ilkka, ettei muisteta, mitä tämä arvon lehti on näinä merkityksellisinä kuukausina kirjoittanut. Hulikaanisakkia ja puukkojunkkarijoukkoa nämä aktiiviset miehet ovat. Pyytämällä pyysi Leinonen Karhuvainion Esan leveän suun kautta, että lopeta jo Kosolan Viki, heitä takkisi naulaan ja lähde pellollesi työhön. Jutteli vielä sellaisiakin asioita, joita oli Leinoselle noin toverina uskottu. Väkisin koetti saada Kosolan pois joukosta. Puhumattakaan kaikesta muusta rienauksesta, jota se on harjoittanut. Ja Ilkassahan ne miehet ovat kulkeneet toimittajia puhuttamassa ja neuvomassa isänmaallisuuden tiellä. Mutta kukahan se onkaan siellä Ilkan puolella sanonut: Minä se olen, joka Suomen politiikan määrään! Kansanliike ei olekaan ollut mikään poliittinen, vaan isänmaallinen järjestö, siksi ei ole passannut olla mukana.

Tietäköön nyt Suomen kansa, että Ilkka on tämän kansanliikkeen vienyt perille — vastaanpanemalla, nalkuttelemalla ja asettumalla kannattamaan kaikkia, jotka kansanliikettä ovat vastustaneet. Ståhlbergoin suuren puheen se julkaisi oikein kuvitettuna. Kristinuskon opetuksessa hangoittelevaa kouluhallitusta, joka myös näyttää ansioituvan kansanliikkeen tarkoitusperien vastustamisessa, on se ottanut puolustaakseen, levittänyt kaikkia hämäriä juttuja kansanliikkeestä j.n.e. Kylläpä sillä on kerrakseen ansioita, niitä oppositionin. Vielä kehuu eikä ymmärrä olla edes vaatimaton että suurtyön tehtyään vaikenisi. Kyllä kaikki Ilkan ansiot tietävät tarkasti. No, mitä sellaisessa lehdessä paljon hyvää taidetaan, kun pääkirjoituksessa lasketaan ne täitkin, jotka joskus on saanut ryssiltä. On siinäkin ansiota kerrakseen, ja voi olla tyytyväinen, kun edes jotain todellista löytää.

Mutta missä me olisimme, jos Ilkalla ja hra Leinosella olisi ollut nyörit. Sitä on vaikeata sanoa. Leinonen lupasi kommunisteille valistusta, mutta ei sitä Suomen Lukko ole taitanut tehdä paljon muuta kuin oman sääntöehdotuksensa. Eivät siitä kommunistit vaalenee. Eduskunnassa istuisivat kommunistit edelleenkin ja Kyösti Kallio levittelisi käsiään ja sanoisi: Eivät kommunistit minua tottele. Halituksen arvovalta laskisi laskemistaan ja missä se jo nyt olisikaan. Ilkka muistaa, että silloin, kun ne oman talon miehet yksin istuivat hallituksessa, silloin Ilkka pääkirjoituksessaan rukoili: Kunniaa hallitukselle ja maan eduskunnalle! Kommunistit vain naureskelivat ja virnistelivät Ilkan ikkunan alla. Sitä se olisi edelleenkin. Sellaista se on, kun ei tehdä mitään. Kommunismi nousee, kun vain politikoidaan ja puolueetonta isänmaallista liikettä haluttaisiin ohjata puoluepamppujensa kädenviittausten mukaan.

Nyt on Ilkkakin havainnut, että on saatu jotain aikaan. Nyt alkaa Ilkalla olla paha omatunto. Nyt Ilkka koettaa itseään nostaa, muka oppositionin merkityksellä. Niinkuin ei hra Leinonen olisi voinut olla oppositiossa tässä kansanliikkeessä mukana olemalla. Mutta silloinhan ei olisi sopinut ryhtyä heti valtiollisten vaalien jälkeen lähettämään sanoja maakuntaan: Ei enään mitään vaaliliittoja muitten kanssa, ei kunnallisissa vaaleissa eikä muissa. Ei olisi sopinut hajoittaa porvarien yhteisrintamaa ja koettaa haalia kaloja omaan pussiinsa. Eikö Ilkka ala jo ymmärtää, että jotain sillä on ollut ja paljon vinossa viimeiset kuukaudet. Pyytämällä ei saanut kuin kahden kansalaiskokouksen kiitoslauseet, lukuunottamatta Laihiaa, jossa "ite minä" oli mukana kaiken järjestämässä. Ja nämä kaksi kiitoslausetta olivat paikasta, joista ei erittäin taikaa ole.

Nyt on Ilkalla paha omatunto. Se on sentään jotain sekin. On sekin parempi kuin ilman. Ilkka on kovanahkainen pala. Vielä monta kertaa saavat aktivistit käydä Ilkassa neuvomassa ennenkuin se uskoo, että tosi lopuksi tulee sillekin eteen.

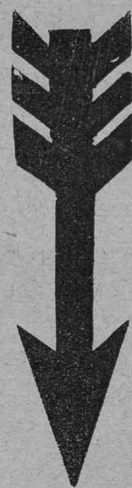
Nuijamiesten johtajana oli Jaakko Ilkka. No niin, kaimana hänellä nyt on eräs lehti. Mutta onko sama henki? Kysyn vain. Jaakko Ilkka oli pohjalainen. Pohjalainen kyllä pitää Ilkan hengen kynänvarressakin. Vieras on aina vieras — — —.

Ilkkalainen.

Mikä on

?

Aktivisten

Se on

Aktivistin **ruotsinkielinen** sisarlehti
Ilmestyy ensi vuonna 2 kertaa kuussa

Näytenumero joulukuulla

Katso lähemmin ilmoitusta toisessa paikassa!

AKTIVISTIN

N:o 1.
Hinta 1:–

LISÄLEHTI

18. 12. 1930.

Ståhlbergin kyyditys.

Syylliset tuomittu korkeisiin kuritushuonerangaistuksiin.

Tänään Helsingin pitäjän kihlakunnan oikeus Uudenmaan lääninvankilassa antoi päätöksensä professori Ståhlbergin kyyditysjutussa. Syytetyt saivat seuraavia tuomioita:

Kenraali Wallenius 3 vuotta kuritushuonetta.
Eversti Kuussaari 3 vuotta kuritushuonetta.
Tuomari Jaskari 2,5 vuotta kuritushuonetta.

Edellämainitut tuomitut määrättiin vangituiksi ja passitettiin heti vankilaan.

Janné 1,5 v. kuritushuonetta.
Varoma 1 v. kuritushuonetta.
Olin 1 v. kuritushuonetta.
Semenius 9 kk. kuritushuonetta.
Salmi 6 kk. kuritushuonetta.

Kaikki tuomiot ovat ehdottomia. Muut syytetyt vapautettiin. Päätös alistettiin hovioikeuteen.

Isänmaa on aina vaatinut uhrinsa! Eläköön Valkoinen Suomi!

Kokkola – Sanomalehti Oy. Kokkolan kirjapaino – 1930